

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 9Sa/30/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018201576  
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:1018201576.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach sudcom JUDr. Pavlom Tkáčom, v právnej veci žalobcu Š. N., L.Ú. R. P. XX, R., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN FALATH GAŠPAREC BOŠANSKÝ, s.r.o. so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava - mestská časť Staré mesto, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústredie, so sídlom Ul. 29.augusta 8 -10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 24.09.2018 č. 570 831 6097 0 takto

### rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, č. 570 831 6097 0 zo dňa 24.09.2018, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 570 831 6097 0 zo dňa 11.07.2018 a vec v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej náhradu trov konania v celom rozsahu.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaná Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29.august 8-10, Bratislava prostredníctvom Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne príslušného na rozhodovanie podľa § 215 ods.4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 677/2006 Z.z. (v ďalšom texte aj : „zákon o sociálnom poistení“) vo veci odvolania žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, č. 570 831 6097 0 zo dňa 11.07.2018 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu Š. N., X. XX.XX.XXXX, L. R. P. XX, R. zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Sociálna poisťovňa, ústredie (v ďalšom texte aj: „správny orgán prvého stupňa“, resp. „prvostupňový správny orgán“) na základe žiadosti o priznanie predčasného starobného dôchodku spísanej dňa 24.11.2017 rozhodla rozhodnutím č. XXX XXX XXXXX zo dňa 11.07.2018 (v ďalšom texte aj „prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu“, resp. rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa“), ktorým žalobcovi podľa § 67 ods.1, § 82, § 293dq a § 293dr zákona o sociálnom poistení od 25.11.2017 priznala predčasný starobný dôchodok v sume 480,- eur mesačne. Podľa § 82 a § 293dx zákona o sociálnom poistení od 01.01.2018 bol priznaný predčasný starobný dôchodok zvýšený na sumu 488,20 eur. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že toto rozhodnutie je nesprávne a nezákonné. Mal za to, že správny orgán prvého stupňa pri určovaní vymeriavacieho základu rozhodujúceho obdobia pre priznanie predčasného starobného dôchodku vyvodil nesprávny záver a z tohto dôvodu nedostatočným spôsobom zistila skutkový stav veci. Žalobca sa odvolal na osobný list dôchodkového poistenia (tvoriaci neoddeliteľnú prílohu rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa), z ktorého podľa jeho názoru vyplýva, že priemerný mzdový bod bol vypočítaný nesprávne, pretože pre rozhodujúce obdobie dôchodkového poistenia bolo opomenuté započítanie aj obdobie od 01.05.2011 do 30.01.2014, čo vyplýva z Dohody o mimosúdnom urovnaní zo dňa 15.12.2014 ako aj obdobie od 01.02.2014 do 14.02.2014, vyplývajúce z Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.02.2014 ako aj obdobie od 30.11.2010 do 30.04.2011, kde stále prebieha súdny spor vedený na Okresnom súde Košice II.

pod sp.zn. 17Cpr/2/2013. Žalobca tvrdil, že na Okresnom súde Košice II. sa žalobou domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou bývalého zamestnávateľa EUROCAST Košice, s.r.o., s tým, že súd právoplatným rozsudkom určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 24.01.2011 je neplatné a pracovný pomer naďalej trvá. Nárok žalobcu na zaplataenie náhrady mzdy bol vylúčený na samostatné konanie, vedené pod sp.zn. 28C/458/2014. Žalobca v podanom odvolaní ďalej namietal, že celková doba jeho dôchodkového poistenia vykázaného správnym orgánom prvého stupňa tak nezodpovedá skutočnému stavu a podľa jeho názoru Sociálna poisťovňa, ústredie aj preto určila osobný mzdový bod nesprávne, čo malo podstatný vplyv na určenie výšky jeho predčasného starobného dôchodku. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ako odvolací orgán po preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a priloženej spisovej dokumentácie dospel k záveru, že postup správneho orgánu prvého stupňa bol správny, preto rozhodnutie zo dňa 11.07.2018 potvrdil. Zdôraznil, že účastník konania ku dňu priznania predčasného starobného dôchodku získal celkovo 42 rokov a 312 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil prvú podmienku nároku na predčasný starobný dôchodok (§ 67 ods.1 zákona o sociálnom poistení). K posúdeniu nároku na predčasný starobný dôchodok a určeniu jeho sumy boli žalobcovi zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia, vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení považujú. Suma predčasného starobného dôchodku bola určená podľa § 68 ods.1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z.z. ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty zníženej o 0,5 % za každý začatých 30 dní od vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku. K samotnému výpočtu výšky predčasného starobného dôchodku žalovaná vychádzala z úhrnu osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia - 32,5443, s tým, že v rozhodujúcom období účastník konania úhrnom získal 10.772 dní dôchodkového poistenia, t.j. 29,5124 rokov dôchodkového poistenia podľa § 63 ods.1 zákona o sociálnom poistení. Podiel úhrnu osobných mzdových bodov a rokov dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období predstavuje priemerný osobný mzdový bod, a to 1,1028 (ktorý podľa § 63 ods.3 zákona o sociálnom poistení bol pre výpočet predčasného starobného dôchodku žalobcu započítaný v plnej výške). Ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok, t.j. k 25.11.2017 žalobca získal 15 642 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo na účely výpočtu predčasného starobného dôchodku je 42,8548 rokov dôchodkového poistenia. Aktuálna dôchodková hodnota platná k 25.11.2017 predstavovala 11,3505 eur (určená ako súčin dôchodkovej hodnoty na rok 2016 - 10,9930 eur a indexu 1,03252032, zaokrúhlená na štyri desatinné miesta nahor). Účastník konania podľa § 65 ods.2 a § 65a zákona o sociálnom poistení dosiahne dôchodkový vek dovŕšením 62 rokov a 76 dní, a to dňa 15.11.2019. Od 25.11.2017 do dovŕšenia dôchodkového veku, t.j. 15.11.2019 chýba 720 dní. Suma predčasného starobného dôchodku tak predstavuje sumu 472,40 eur a je určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, znížená o 0,5 % za každých začatých 30 dní obdobia, za ktoré sa dôchodok znižuje. Za 720 dní sa znižuje o 12 %, t.j. o 64,37132804 eur mesačne. Priemerný osobný mzdový bod 1,1028 x 42.8548 rokov obdobia dôchodkového poistenia x aktuálna dôchodková hodnota 11,3505 - 64,37132804 = 472,10 eur. Suma predčasného starobného dôchodku účastníka konania bola podľa § 82, § 293dq a § 293dr ods.1 písm.c/ zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zvýšená o 7,90 eur mesačne na sumu 480,- eur mesačne. Takto určená suma predčasného starobného dôchodku účastníka konania je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, preto účastník konania splnil aj ďalšiu podmienku nároku na predčasný starobný dôchodok. Suma predčasného starobného dôchodku podľa § 82 a § 293dx zákona o sociálnom poistení bola od 01.01.2018 zvýšená o sumu 8,22 eur na konečnú sumu 488,20 eur mesačne. Žalovaná v preskúmanom rozhodnutí k jednotlivým námietkam účastníka konania uplatneným v podanom odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa preskúmanom rozhodnutí uviedla, že tieto považuje za neopodstatnené, pretože z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania účastníka s jeho bývalým zamestnávateľom EUROCAST Košice, s.r.o. bol bývalým zamestnávateľom vyhotovený opravný evidenčný list dôchodkového poistenia zo dňa 28.06.2018 za obdobie dôchodkového poistenia od 01.04.2005 do 14.02.2014 zodpovedajúci súčasnému právnomu stavu. Evidenčný list dôchodkového zabezpečenia/poistenia je pritom rozhodujúcim podkladom pre rozhodovanie o dávkach dôchodkového zabezpečenia, v ktorom zamestnávateľ potvrdzuje dobu zamestnania a hrubé zárobky a od 01.01.2004 obdobie dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy, t.j. údaje rozhodujúce pre výpočet dávky. Z dôvodu, že súdne konanie žalobcu a jeho bývalého zamestnávateľa EUROCAST Košice, s.r.o., ktorého predmetom je žaloba o zaplataenie náhrady mzdy účastníkovi konania ako zamestnancovi za obdobie existencie inej prekážky v práci v trvaní od 30.11.2010 do 30.04.2011 nie je ukončené, žalovaná

nevyhovela námietkam účastníka konania o započítaní chýbajúcich vymeriavacích základov na základe dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.02.2014 a dohody o mimosúdnom urovaní zo dňa 15.12.2014, ktoré účastník konania pripojil k odvolaniu. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne v preskúmanom rozhodnutí na základe týchto skutočností konštatoval, že na nárok na predčasný starobný dôchodok boli žalobcovi započítané všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia a na určenie sumy dôchodku zohľadnené aj všetky vymeriavacie základy dosiahnuté v rozhodujúcom období, a to na základe údajov uvedených v žiadosti o dôchodok, na evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia/poistenia, priložených dokladov a z údajov nachádzajúcich sa v informačnom systéme poisťovne. V závere rozhodnutia uviedol, že účastníkovi konania na dôchodkové účely nebolo hodnotené obdobie vedenia v evidencii nezamestnaných po 31.12.2003, t.j. od 20.04.2016 do 31.12.2016, pretože toto obdobie nie je obdobím dôchodkového poistenia. Zároveň poskytol účastníkovi konania poučenie, že má možnosť v prípade nových skutočností (napr. právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice II. pod č.k. 17Cpr/20/2013) požiadať o opätovné posúdenie svojho nároku na predčasný starobný dôchodok.

2. Žalobca napadol rozhodnutie žalovaného včas podanou správnu žalobou, v ktorej žiadal, aby súd zrušil druhostupňové rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.09.2018 ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.07.2018 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať plnú náhradu trov konania. V správnej žalobe považoval za nezákonný, arbitrárny, zmätočný, nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov a aj vecne nesprávny výrok rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne ako aj konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo vrátane rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, pričom uplatnil odvolacie dôvody podľa § 191 ods.1 písm.c/, d/, e/ a g/ Správneho súdneho poriadku.

3. Žalobca predovšetkým namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu potrebného na riadne posúdenie veci, pretože tak ako vyplýva z osobného listu, ktorý mala Sociálna poisťovňa, ústredie k dispozícii, správny orgán prvého stupňa nesprávne určil a následne aj nesprávne vypočítal priemerný osobný mzdový bod, pretože pre rozhodujúce obdobie dôchodkového poistenia opomenul započítať aj obdobie od 01.05.2011 do 30.01.2014 ako aj obdobie od 01.02.2014 do 14.02.2014 a súčasne aj obdobie od 30.11.2010 do 30.04.2011, následkom čoho došlo k nesprávne určenej sume predčasného starobného dôchodku. Správne orgánu prvého stupňa v čase konania o priznaní nároku na predčasný starobný dôchodok boli známe všetky podklady, ktoré doložil žalobca, správny orgán však tieto podstatné doklady majúce nesporne zásadný vplyv na určenie výšky dôchodku žalobcu absolútne odignoroval. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie preto nemožno považovať za rozhodnutie, ktoré by vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. V dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu správny orgán prvého stupňa následne vyvodil absolútne nesprávny právny záver tým, že nesprávne určil rozhodujúce obdobie pre určenie výšky predčasného starobného dôchodku. Uvedené podľa žalobcu dokazuje aj text rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako aj obsah osobného listu dôchodkového poistenia žalobcu, tvoriaceho jeho prílohu. Osobný list dôchodkového poistenia tak nezahŕňa a nezohľadňuje obdobie od 01.05.2011 do 30.01.2014, obdobie od 01.02.2014 do 14.02.2014, lebo v roku 2011 je ako počet dní rozhodujúceho obdobia uvedené - 0, no správne má byť uvedené obdobie počtu dní za obdobie od 01.05.2011 do 31.12.2011, v roku 2012 je ako počet dní rozhodujúceho obdobia uvedené - 0, no správne má byť uvedené obdobie 365 dní, v roku 2013 je ako počet dní rozhodujúceho obdobia uvedené „181“ , no správne má byť uvedené - 365 dní a v roku 2014 je síce uvedené obdobie 365 dní, no ako znak je uvedený „C“, teda doba zamestnania samostatne zárobkovo činné osoby (čo je správne, lebo žalobca bol aj živnostníkom a bol tiež ako osoba samostatne zárobkovo činná sociálne poistený), no tiež v roku 2014 mal byť u žalobcu uvedený aj znak „A“ a obdobie prislúchajúce k tomuto znaku (čo súvisí s neplatne skončeným pracovným pomerom žalobcu u bývalého zamestnávateľa EUROCAST Košice, s.r.o.), teda malo byť vykázané aj obdobie od 01.01.2014 do 14.02.2014, čo sa však nestalo. Žalobca namietal aj voči odôvodneniu preskúmaného rozhodnutia, keď generálny riaditeľ sa najmä sústredil na zhrnutie podmienok vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok, a také odôvodnenie tak nemá žiadnu právnu relevanciu vo vzťahu k dôvodom odvolania voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa. Údaj z preskúmaného rozhodnutia, že žalobca ku dňu 25.11.2017 získal 15.642 dní obdobia dôchodkového poistenia vzhľadom na vyššie uvedené argumentácie žalobcu nie je skutkovo, vecne a ani právne správny, pretože administratívne orgány pri svojom rozhodovaní vôbec neprihliadali na vyššie uvedené obdobia, počas ktorých bol žalobca preukázateľne dôchodkovo poistený. Ani správny orgán prvého stupňa a ani žalovaný žiadnym právnym a vecne relevantným spôsobom sa nevysporiadali s tou kľúčovou právnou a vecnou otázkou, prečo

a na základe čoho žalovaný pri výpočte predčasného starobného dôchodku nezohľadnil označené chýbajúce obdobia dôchodkového poistenia, a to aj napriek tomu, že tieto obdobia boli preukázateľne zo strany žalobcu dokázané žalovanému tak právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II. v spojení s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, ktoré potvrdili neplatnosť skončenia pracovného pomeru žalobcu u jeho vtedajšieho zamestnávateľa a súčasne žalobca doložil žalovanému aj mimosúdnu dohodu o usporiadaní ich vzájomných nárokov, čo však žalovaný neakceptoval. V prípade obdobia od 30.11.2010 do 30.04.2011 stále prebieha súdny spor pred Okresným súdom Košice II., čo do právneho základu je už s ohľadom na iný právoplatne skončený súdny spor o určení neplatnosti právne záväzne rozhodnuté a to aj v kľúčovej hmotnoprávnej otázke týkajúcej sa tohto sporu. Na toto mali konajúce správne orgány prihliadať predovšetkým z dôvodu, že Okresný súd Košice II. svojim právoplatným rozsudkom vyriešil medzi žalobcom a jeho vtedajším zamestnávateľom EUROCAST Košice, s.r.o. spornú otázku t.j. určil, že skončenie pracovného pomeru so žalobcom bolo neplatné. Predmetom súčasného súdneho konania je určenie konkrétnej výšky náhrady mzdy, ktorá patrí žalobcovi z dôvodu neplatne skončeného pracovného pomeru. Je preto nesporné, že žalobca bol aj v tomto období de iure zamestnaný, a teda dôchodkovo poistený. Vo vzťahu k odôvodneniu preskúvaného rozhodnutia žalobca namietal jeho nepreskúmateľnosť a tvrdil, že argumentácia obsiahnutá v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ako aj v preskúvanom rozhodnutí žalovaného sa neopiera o literu zákona a je dokonca v priamom rozpore s platnými a účinnými právnymi predpismi v Slovenskej republike. Žalobca ďalej namietal, že Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ako odvolací orgán sa v preskúvanom rozhodnutí nedostatočne vysporiadal s jeho rozsiahlymi námietkami uplatnenými v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa, pretože z rozhodnutia nevyplýva prečo a na základe akých skutkových zistení vyhodnotil vykonané dôkazy spôsobom, ktoré žalobcu poškodili ako účastníka správneho konania, a to za situácie, že predložené dôkazy posúdil výlučne v neprospech žalobcu. Zároveň sa odvolal na jedno zo základných práv účastníka (správneho) konania, a to na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je založené rozhodnutie administratívneho orgánu. V tej súvislosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sfz/29/2010 zo dňa 10.03.2011 v zmysle ktorého : „ak súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojoľnosti). Súd je povinný dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé, na podporu čoho uvedie dostatočné argumenty. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu O.s.p. dáva. Procesným právom účastníka konania je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods.2 O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a v vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie“. Zdôraznil, že otázku, či druhostupňový správny orgán splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúce z článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Keďže odvolací orgán sa nezaoberal dostatočne námietkami uplatnenými v podanom odvolaní voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa a svoje rozhodnutie jasne a zrozumiteľne neodôvodnil, podľa žalobcu takéto rozhodnutie odvolacieho orgánu je arbitrárne a nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ako odvolací orgán svojim nesprávnym a nezákonným postupom de iure a de facto odňal a porušil právo žalobcu na súdnu (a inú právnu) ochranu podľa článku 46 ods.1 Ústavy SR a podľa článku 36 ods.1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza listina základných práv a slobôd a taktiež právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v Zbierke zákonov SR pod č. 209/1992 Zb.

4. Žalovaná Sociálna poisťovňa, ústredie v písomnom vyjadrení zo dňa 19.12.2018 k správnej žalobe žalobcu uviedla, že na základe preskúvaného rozhodnutia suma predčasného starobného dôchodku žalobcovi bola určená v súlade s príslušnými právnymi predpismi, preto navrhla, aby súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Žalovaná zdôraznila, že z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania žalobcu s jeho bývalým zamestnávateľom EUROCAST Košice, s.r.o. bol bývalým zamestnávateľom vyhotovený opravný evidenčný list dôchodkového poistenia zo dňa 28.06.2018 za obdobie dôchodkového poistenia a od 01.04.2005 do 14.02.2014, ktorý zodpovedal súčasnému právnemu stavu. Evidenčný list dôchodkového zabezpečenia/poistenia je rozhodujúci podklad pre rozhodovanie o dávkach dôchodkového zabezpečenia, v ktorom zamestnávateľ potvrdzuje dobu

zamestnania a hrubé zárobky a od 01.01.2004 obdobie dôchodkového poistenia a vymeriavací základ, t.j. údaje rozhodujúce pre výpočet dávky. Vo vzťahu k odvolaniu sa žalobcu na prebiehajúci spor na Okresnom súde Košice II. pod sp.zn. 17Cpr/20/2013, ktorého predmetom je žaloba o zaplatenie náhrady mzdy žalobcovi za obdobie existencie inej prekážky v práci v trvaní od 30.11.2010 do 30.04.2011 žalovaná uviedla, že toto súdne konanie doposiaľ nebolo ukončené, preto na účely predčasného starobného dôchodku nie je možné námietkam účastníka konania vyhovieť a započítať aj chýbajúce vymeriavacie základy, a to na základe Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.02.2014 ako aj Dohody o mimosúdnom urovaní zo dňa 15.12.2014. Žalovaná zdôraznila, že na nárok na predčasný starobný dôchodok boli žalobcovi započítané všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia a na určenie sumy dôchodku zohľadnené aj všetky vymeriavacie základy dosiahnuté v rozhodujúcom období, a to v súlade s údajmi uvedenými v žiadosti o dôchodok, na evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia/poistenia, priložených dokladoch a žalovaná vychádzala aj z údajov nachádzajúcich sa v jej informačnom systéme. Priemerný osobný mzdový použitý na určenie sumy dôchodku bol vypočítaný z osobných mzdových bodov dosiahnutých v rozhodujúcom období kalendárnych rokov 1984 až 2016. Poukázala aj na to, že žalobcovi na dôchodkové účely nebolo hodnotené obdobie vedenia v evidencii nezamestnaných po 31.12.2013 (od 20.04.2016 do 31.12.2016), pretože toto obdobie v súlade s § 60 zákona o sociálnom poistení nie je obdobím dôchodkového poistenia. V závere vyjadrenia uviedla, že žalobca má možnosť v prípade nových skutočností (napr. právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice II. pod sp.zn. 17Cpr/20/2013) požiadať o opätovné posúdenie nároku na predčasný starobný dôchodok.

5. Žalobca v replike zo dňa 21.01.2019 k vyjadreniu žalovanej trval na dôvodoch svojej žaloby a namietal, že Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, ústredia ako príslušný druhostupňový správny orgán ani vo svojom vyjadrení nezaujal stanovisko k namietaným skutočnostiam, najmä sa nevyjadril, prečo aj v tomto štádiu konania neustále odmieta, resp. ignoruje zohľadniť jednotlivé obdobia dôchodkového poistenia od 01.05.2011 do 30.01.2014, ako aj obdobie od 01.02.2014 do 14.02.2014, a to aj napriek tomu, že tieto obdobia boli žalobcom preukázané ako obdobia dôchodkového poistenia právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II. v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach. Žalovaná vo svojom vyjadrení poukazuje iba na prebiehajúce súdne konanie vedené pod sp.zn. 17Cpr/20/2013, nevyjadruje sa však k tomu, prečo vyššie vymedzené obdobia nie sú započítané do vymeriavacieho základu, a to aj napriek tomu, že v tomto prípade existuje právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu. Žalovaná navyše ani neuviedla, akým iným spôsobom by mal žalobca preukázať, že má zákonný nárok aj na započítanie týchto období dôchodkového poistenia, keď existenciu pracovnoprávneho pomeru v danom období preukazuje mimosúdna dohoda medzi žalobcom a jeho vtedajším zamestnávateľom, ktorú žalovaná v podstate ignorovala.

6. Žalovaná Sociálna poisťovňa sa k stanovisku žalobcu duplikou nevyjadrila, napriek tomu, že replika žalobcu jej bola preukázateľne doručená súdom dňa 22.01.2019.

7. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z.z. - ďalej len „SSP“) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ako aj prvostupňového správneho orgánu a po oboznámení sa s úplným obsahom administratívnych spisov na nariadenom pojednávaní dňa 20.05.2019 a 10.06.2019 (rozsudok súdu v súlade s ust. § 116 SSP bol vyhlásený dňa 17.06.2019) dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby, preto rozhodnutie žalovanej, ako aj správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

8. Žalobca na pojednávaní pred súdom v plnom rozsahu trval na dôvodoch podanej správnej žaloby, ako aj na obsahu jednotlivých písomností, obsiahnutých v súdnom spise a uviedol, že podľa jeho názoru zo súm, ktoré boli predmetom jednotlivých dohôd, ktoré predložil Sociálnej poisťovni v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru u jeho predchádzajúceho zamestnávateľa bol poistný na dôchodkové poistenie riadne zrazený a odvedený. Zástupkyňa žalovanej trvala na argumentácii z rozhodnutí o priznaní predčasného starobného dôchodku a vyslovila názor, že v tomto prípade jednotlivé sporné obdobia zamestnania žalobcu neboli zahrnuté do doby jeho dôchodkového poistenia, pretože zamestnávateľ žalobcu z vyplatených súm neodviedol Sociálnej poisťovni príslušné zákonné odvody a poistky. Žalovaná pri svojom rozhodovaní vychádzala z evidenčného listu dôchodkového poistenia, ktorý vydal vtedajší zamestnávateľ žalobcu, ktorý súhlasí s údajmi evidovanými v Sociálnej poisťovni, ako aj jednotlivými platbami na dôchodkové poistenie u žalobcu. Na pojednávaní pred súdom dňa 10.06.2019 zástupkyňa žalovanej poukázala aj na bližšie neoznačené konanie vedené pred Ústavným

súdom Slovenskej republiky, týkajúce sa rozhodnutia všeobecných súdov v otázke neplatnosti skončenia pracovného pomeru u žalobcu jeho bývalým zamestnávateľom, s tým, že takéto rozhodnutie môže mať aj podstatný vplyv na otázku vymeriavacích základov u žalobcu. Zároveň poukázala na potrebu postupu v zmysle § 139a zákona o sociálnom poistení pri rozpočítaní náhrady mzdy v súvislosti s uzatvorenými dohodami uzatvorenými medzi žalobcom a jeho bývalým zamestnávateľom, a to na celé obdobie neplatného skončenia pracovného pomeru. Súdu oznámila, že sa obrátila s dotazom aj na odbor platenia poistného pobočky Sociálnej poisťovne, kde sa výslovne dotazovala na odvodovú povinnosť zamestnávateľa a rozpočítanie náhrady mzdy, kde jej bola poskytnutá odpoveď v zmysle § 139a zákona o sociálnom poistení s poukazom na to, že je irelevantné, či náhrada mzdy je priznaná súdnym rozhodnutím alebo mimosúdnou dohodou. Zároveň jej bolo oznámené, že v tejto veci sa odbor výberu poistného obráti na zamestnávateľa žalobcu so žiadosťou o doriešenie sporných skutočností. Vyslovila názor, že bývalý zamestnávateľ žalobcu postupoval podľa § 139b zákona o sociálnom poistení, kde predložil výkaz poistného a príspevkov, pričom náhradou mzdy, o ktorej tvrdí, že bola vyplatená žalobcovi, rozdelil iba na posledný rok trvania poistenia, t.j. na obdobie od 01.01.2014 do 14.02.2014, pričom za obdobie od 01.02.2014 do 14.02.2014 bol predložený mesačný výkaz poistného, ktorý nasvedčuje ako keby o výplatu mzdy, nie však náhrady mzdy. Táto skutočnosť sa prejavila aj v evidenčnom liste dôchodkového poistenia, kde za roky 2011, 2012 a 2013 je uvedený nulový vymeriavací základ a za rok 2014 za obdobie od 01.01. do 14.02.2014 vymeriavací základ 6 037,50 eur, ktorá suma v sebe zahŕňa náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru dohodnutú mimosúdnou dohodou, ktorá však mohla byť zohľadnená iba v mesiaci január 2014 v sume maximálneho vymeriavacieho základu, t. j. 4 025 eur, pretože vo februári podľa mesačného výkazu poistného, ktorý predložil zamestnávateľ, bola zamestnancovi vyplatená mzda 2 012,50 eur (takisto maximálny vymeriavací základ). Pre Sociálnu poisťovňu teda zostáva sporným, koľko vyplatil zamestnávateľ zamestnancovi titulom náhrady mzdy, kedy tieto peniaze boli vyplatené a zároveň prebieha ďalšie súdne konanie, ktorého predmetom mala byť ďalšia náhrada mzdy za obdobie od 01.12.2010 do 30.04.2011. Podstatnou skutočnosťou pre danú vec je aj to, že Sociálna poisťovňa mala nahlásené prerušenie dôchodkového poistenia u žalobcu v období od 01.12.2010 do 30.04.2011, a to zamestnávateľom žalobcu, pričom predmetom súdneho sporu je aj toto obdobie. Napriek tejto skutočnosti však v roku 2011 prerušenie dôchodkového poistenia u žalobcu v evidenčnom liste dôchodkového poistenia uvedené nie je. Zástupkyňa žalovaného zároveň pripustila, že aj podľa ich názoru, vzhľadom na tieto skutočnosti, ako aj vznikajúce pochybnosti, skutkový stav pre rozhodnutie vo veci nie je dostatočne zistený, pričom však zdôraznila, že na základe ich dotazov v čase rozhodovania o nároku žalobcu mali zistený určitý skutkový stav potvrdený jeho bývalým zamestnávateľom, v súčasnosti sa však tento skutkový stav vzhľadom na vyššie došetruje a zisťuje sa, aké boli jednotlivé príjmy u žalobcu v súvislosti s neplatným skončením jeho pracovného pomeru. Poukázala na to, že pre rozhodnutie Sociálnej poisťovne bol rozhodujúci skutkový stav zistený v čase ich rozhodnutia, preto trvala na stanovisku o potrebe zamietnuť správnu žalobu.

9. Podľa § 67 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, po

a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,

b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a

c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.

10. Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z., suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5% za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku.

11. Podľa § 63 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

12. Podľa § 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

13. Podľa § 63 ods. 3 prvá veta zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 sa započítava v celej výške.

14. Podľa § 64 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 5, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

15. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nesplnil zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2 alebo zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa.

16. Z obsahu predložených listín, ako aj zo samotného obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca žiadal Sociálnu poisťovňu, pobočka Košice žiadosťou spísanou dňa 24.11.2017 o priznanie predčasného starobného dôchodku, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 11.07.2018 č. XXX XXX XXXX X od 25.11.2017 v sume 480,- eur mesačne, ktorý bol zvýšený od 01.01.2018 na sumu 488,20 eur mesačne. V žiadosti uviedol, že od 01.04.2005 do 14.02.2014 bol zamestnaný v spoločnosti EUROCAST Košice, s.r.o., s ktorým zamestnávateľom sa súdil a k žiadosti pripojil aj jednotlivé rozhodnutia všeobecných súdov. Na základe účastníkom konania podaného odvolania vo veci rozhodoval Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, ktorý rozhodnutím zo dňa 11.07.2018 č. XXX XXX XXXX X potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 25.11.2017. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že žalobcovi vznikol nárok na predčasný starobný dôchodok, a to počnúc dňom 25.11.2017, zostala medzi nimi však spornou otázka výšky tohto predčasného starobného dôchodku v súvislosti s tým, že žalovaná pri výpočte tejto výšky nezohľadnila obdobia dôchodkového poistenia, ktoré označil žalobca, t. j. od 01.05.2011 do 30.01.2014, od 01.02.2014 do 14.02.2014, ako aj obdobie dôchodkového poistenia od 30.11.2010 do 30.04.2011, čím došlo podľa žalobcu k určeniu nesprávnej výšky osobného mzdového bodu.

17. Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplýva, že žalobca na preukázanie vyššie označených období dôchodkového poistenia predložil Sociálnej poisťovni rozsudok Okresného súdu Košice II. č.k. 28C/85/2011 - 422 zo dňa 04.03.2013 (ktorým bolo určené, že skončenie pracovného pomeru so žalobcom výpoveďou zamestnávateľa - spoločnosťou EUROCAST Košice, s.r.o. zo dňa 24.01.2011 je neplatné a pracovný pomer u odporcu naďalej trvá - otázka nároku na zaplatenie náhrady mzdy žalobcu od 01.05.2011 bola vylúčená do nového, samostatného konania), ako aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/190/2013 - 449 zo dňa 21.01.2014, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o neplatnosti skončenia pracovného pomeru medzi účastníkmi konania. Pre potreby správneho konania zaslal aj Dohodu zo dňa 17.12.2014 uzavretú medzi žalobcom a jeho vtedajším zamestnávateľom, z obsahu ktorej vyplýva, že v nadväznosti na vyššie označené rozhodnutia súdov spoločnosť EUROCAST Košice, s.r.o. zaplatí žalobcovi náhradu mzdy za 20 mesiacov v sume 13.654,46 eur, spolu s príslušným úrokom z omeškania z náhrady mzdy do 30.11.2014, ako aj náhradu trov konania. Z predloženej Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.02.2014 vyplýva, že pracovný pomer medzi žalobcom a zamestnávateľom sa končí dňom 14.02.2014 a v súvislosti so skončením pracovného pomeru zamestnávateľ vyplatí žalobcovi sumu zodpovedajúcu päť násobku priemerného mesačného zárobku zamestnanca, vo výške spolu 3.413,65 eur. Žalobca zároveň vyhlásil, že sa vzdáva náhrady mzdy za obdobie po právoplatnosti rozsudku

Okresného súdu Košice II. zo dňa 04.03.2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. 6Co 19/2013 zo dňa 21.01.2014.

18. Správny súd poukazuje na to, že správny orgán prvého stupňa v rozhodnutí o priznaní predčasného starobného dôchodku konštatoval, že žalobca ku dňu 25.11.2017 získal 15 642 dní obdobia dôchodkového poistenia, s tým, že „..... presný rozpis je uvedený v priloženom osobnom liste dôchodkového poistenia (ďalej len 'osobný list'). Pri posúdení nároku na dôchodok a určení jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia (vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov považujú). Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané“. Z pripojeného osobného listu dôchodkového poistenia vyplýva, že žalobca v roku 2011 a 2013 nemá vykázané žiadne rozhodujúce obdobia dôchodkového poistenia a to napriek tomu, že v zmysle vyššie uvedených mimosúdnych dohôd o neplatnom skončení pracovného pomeru mu bola aj za toto obdobie vyplatená náhrada mzdy. Uvedené skutočnosti boli správne orgánu prvého stupňa známe už v čase jeho rozhodovania, v odôvodnení svojho rozhodnutia však otázku vyplatenej náhrady mzdy v súvislosti s týmito obdobiami dôchodkového poistenia u žalobcu správny orgán žiadnym spôsobom neodôvodnil. Napriek podanému odvolaniu voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa sa tak nestalo ani v odvolacom konaní, kde žalovaný sa iba odvolal na obsah opravného evidenčného listu dôchodkového poistenia zo dňa 28.06.2018 vydaného bývalým zamestnávateľom žalobcu, bez toho, aby sa podrobne zaoberal odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k obdobiu dôchodkového poistenia od 01.05.2011 do 30.01.2014, od 01.02.2014 do 14.02.2014 ako aj obdobia od 30.11.2010 do 30.04.2011. Navyše, tak ako to vyplývalo z prednesu zástupkyne žalovanej na pojednávaní dňa 10.06.2019, u žalobcu bolo jeho zamestnávateľom nahlásené prerušenie dôchodkového poistenia od 01.12.2010 do 30.04.2011, ktorá skutočnosť však z osobného listu dôchodkového poistenia tvoriaceho prílohu rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nevyplýva.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru, že žalovaná pri rozhodovaní o predčasnom starobnom dôchodku žalobcu nepostupovala zákonným spôsobom, nedostatočne zistila skutkový stav najmä vo vzťahu k vymeriavacím základom rozhodujúceho obdobia pri jednotlivých obdobiach dôchodkového poistenia, čím zistenie skutkového stavu orgánov verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, čo predstavuje zrušujúci dôvod v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku. Úlohou správnych orgánov po vrátení veci na ďalšie konanie bude zaoberať sa jednotlivými námietkami žalobcu uplatnenými v správnej žalobe, najmä vo vzťahu k obdobiu dôchodkového poistenia žalobcu v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru u jeho predchádzajúceho zamestnávateľa, následne ustáliť skutkový stav a vo veci opätovne rozhodnúť (§ 191 ods. 6 SSP).

20. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku tak, že súd ich náhradu priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný voči neúspešnej žalovanej. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka podľa § 175 ods. 2 Správneho súdneho poriadku.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu na Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne

doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.